

grunt
od nowa
FUNDACJA

Zielona *Szkota*

Czyli ABC przyszłolnej zieleni

Autorzy:

Fundacja Grunt od Nowa

Łąki Kwietne

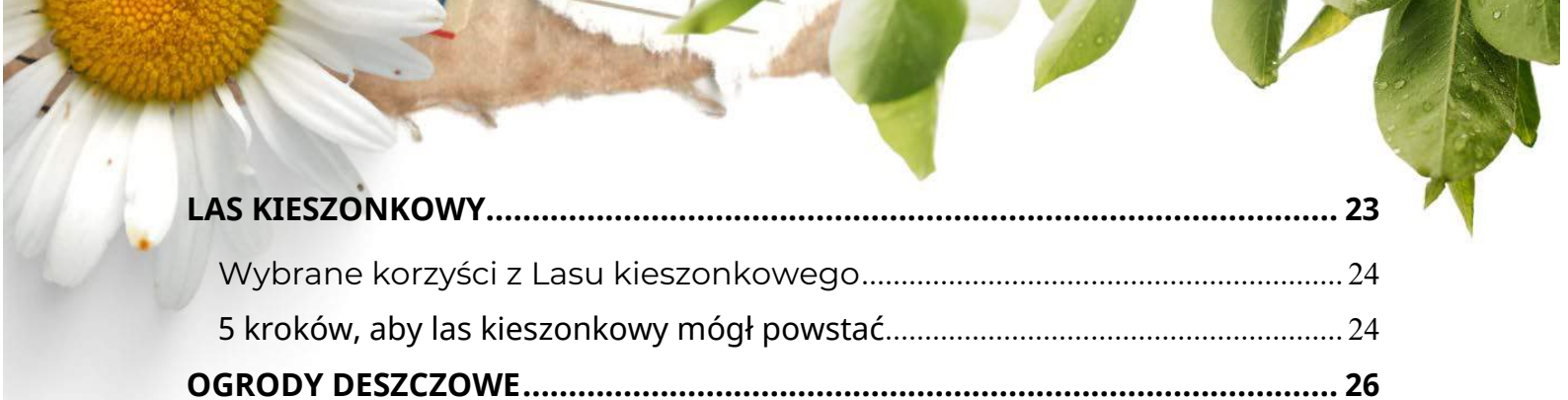
Joanna Baranowska

Mikołaj Siemaszko

Przygotowano: 2023 rok

Spis treści

PO CO TWORZYĆ ZIELONE PRZESTRZENIE W SZKOLE?	4
Co to jest deficyt natury?	4
JAK DZIAŁA GLEBA?	6
Jak działa gleba?	8
Jak jakość gleby wpływa na człowieka?	9
Jak gleba wpływa na zasobność wodną i czystość wód?	10
Be Eco – KOMPOSTUJ!	12
Czym jest kompost?	12
Gdzie najlepiej postawić kompostownik	12
Potrzebne narzędzia	13
Co można kompostować?	13
Kto mieszka w kompoście?	13
Jak zrobić kompostownik z desek?	14
Dlaczego kompostowanie jest eco?	15
ZANIM PRYZYSTĄPISZ DO REALIZACJI PROJEKTU	17
Zasady	17
OGRÓDEK PRZYSZKOLNY	18
Praktyczne porady jak tworzyć ogródek krok po kroku,	19
Korzyści z ogródka przyszkolnego:	21
Rośliny/krzewy/ziola rekomendowane do ogródka	22

LAS KIESZONKOWY.....	23
Wybrane korzyści z Lasu kieszonkowego.....	24
5 kroków, aby las kieszonkowy mógł powstać.....	24
OGRODY DESZCZOWE.....	26
Jak przygotować ogród deszczowy?.....	27
Korzyści z ogrodów deszczowych:	28
Gatunki rekomendowane dla ogrodu deszczowego.....	29
MAŁA ARCHITEKTURA - ZIELONA STREFA WELLNESS W SZKOLE.....	30
Jak działa zielona strefa wellness w szkole?	30
Korzyści z małej architektury:	30
Budujemy wierzbowe igloo	31
ŁĄKI KWIETNE.....	33
Warto wiedzieć?	34
Zrób to sam - Jak założyć łąkę w donicy?.....	34
Nasiona do łąki kwietnej	36
Dziki zapylacze w ogrodzie.....	37
Co zagraża pszczołom? Jak można im pomóc?	38
Czy stawiając ule w miastach, ratujemy pszczoły czy im szkodzimy?	39
Jak zachowywać się w pobliżu zapylaczy, czy należy się ich bać?.....	39
Jak rozpoznać zapylacze?	40
3 praktyczne porady dla wszystkich projektów zielonej szkoły:.....	42
Dodatkowe źródła wiedzy i inspirujący twórcy	43
Gdzie można szukać dofinansowania do zielonych projektów?	45

PO CO TWORZYĆ ZIELONE PRZESTRZENIE W SZKOLE?

Gdyby rośliny zniknęły jutro z powierzchni Ziemi, to życie ludzkie zgałoby w ciągu kilku tygodni, w najlepszym razie miesięcy. W krótkim czasie wyginęłyby też wszystkie wyżej rozwinięte zwierzęta.

A gdyby z kolei zniknął człowiek, to rośliny w zaledwie kilka lat odzyskałyby wszystko, co im zabraliśmy. W ciągu niecałych 100 lat wszelkie ślady ludzkiej cywilizacji zarosłyby całkowicie. Tyle właśnie powinno wystarczyć, aby ustalić biologiczny stosunek sił między rośliną a człowiekiem.

Stefano Mancuso, Alessandra Viola
„Błyskotliwa zieleń. Wrażliwość i inteligencja roślin”

Co to jest deficyt natury?

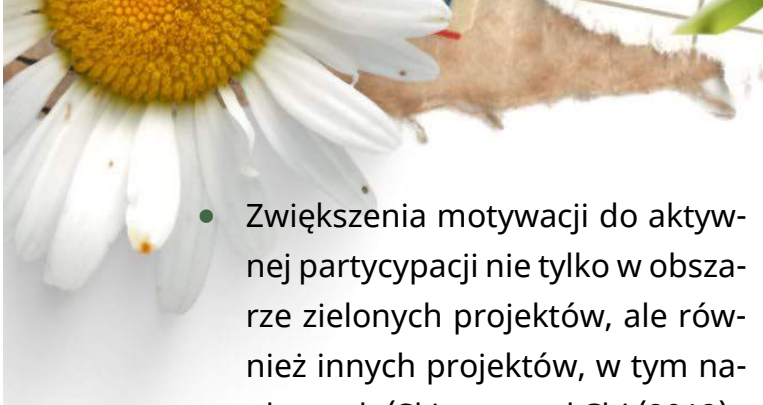
Sam termin „deficyt natury” pochodzi od Richarda Louva autora kultowej książki „*Ostatnie dziecko lasu*”.

Deficyt natury to zespół objawów związanych z brakiem kontaktu z przyrodą. Stres, przemęczenie, rozkojarzenie, irytacja, impulsywność, problem z koncentracją i kreatywnym myśleniem, zaburzenia psychiczne, depresja, stany lękowe, które dotyczą zarówno dorosłych, jak i dzieci.

Badania ilościowe i jakościowe prowadzone na całym świecie wskazują, że prowadzenie zorganizowanej przestrzeni zielonej

przez uczniów na terenie szkoły przyczynia się m.in. do:

- Wzrostu zdolności poznawczych i koncentracji (Dadvand,
- Nieuwenhuijsen, Esnaola, et al., 2015, Proceedings of the National Academy of Sciences);
- Zachowania równowagi hormonalnej charakterystycznej dla zdrowego układu nerwowego;
- Używania i rozwijania wszystkich zmysłów;
- Współpracy w grupie i budowania kompetencji takich jak samopoznanie, przywództwo, decyzywność, komunikacja i otwartość na wolontariat (Robinson and Zajick (2005);

-
- Zwiększenia motywacji do aktywnej partycypacji nie tylko w obszarze zielonych projektów, ale również innych projektów, w tym naukowych (Skinner and Chi (2012));
 - Zwiększonej świadomości dotyczącej procesu wytwarzania żywności i dzięki temu wzrostowi szacunku do produktów żywieniowych;

Ale także do:

- Redukcji chronicznego stresu, szczególnie spektakularne efekty w szkołach ulokowanych w tzw. trudnych dzielnicach, z wyższym wskaźnikiem przestępczości (Dyment and Bell (2008));
- Redukcji porażek szkolnych - prowadzony w Hiszpanii 6-letni program ogrodniczy w szkołach ponadpodstawowych pomógł zredukować z 30% do 0 odsetek młodzieży niekończącej cyklu edukacyjnego. Projekt prowadzony był w dzielnicach o niskim wskaźniku edukacji, zagrożonych tzw. dziedzicznym ubóstwem.

- Ten sam projekt wpłynął również na zwiększenie poczucia własnej wartości i sprawczości u uczniów.

